

iværksætte en Undersøgelse af Landboforeningernes Regnskab, der kom fra Finansudvalgets Side og ogsaa blev rejst her i Salen fra vor Ordførers Side. Man skulde dog synes, at der var nogen Grund dertil, thi Forholdet var det, at der med Hensyn til Dyrskuerne var en Bevilling, som var overskredet i en ganske væsentlig Grad, nemlig med over 50 pCt. Naar den højtærede Minister saa kommer og forlanger, at Bevilling og Regnskab skal bringes i Overensstemmelse med hinanden, med andre Ord kommer til Finansudvalget og forlanger, at Bevillingen skal forhøjes, synes jeg, det var ganske naturligt, at Spørgsmaalet blev rejst, hvorvidt disse Bevillinger var nødvendige, og hvorvidt de blev anvendt til deres Formaal. Det vilde den højtærede Minister imidlertid ikke; men i samme Øjeblik en Bager oppe fra Sparkær havde skrevet et Stykke i Avisen, var den højtærede Minister øjeblikkelig rede til at indlede en Undersøgelse overfor Husmændene.

Det, jeg kritiserede, var tillige det Grundlag, paa hvilket denne Undersøgelse blev foretaget. Kontorchef H. C. Larsen, som rejste op og undersøgte Sagen og ved sine Artikler i Bladene og ved sine Udtalelser til forskellige fremsatte en saa graverende Anklage mod Husmændene deroppe — denne Mand mente den højtærede Landbrugsminister netop var den rette Mand til at undersøge, om Anklagen var rigtig. Hvis det havde været den højtærede Justitsminister, det havde drejet sig om, tror jeg ikke, han vilde have sat en Anklager til at undersøge Anklagens Berettigelse. Det er saa bagvendt et Forhold, at man maa protestere derimod, og der er da ogsaa andet Steds fra kommet Protester. Paa De samvirkende jyske Husmandsforeningers Sendemandsmøde forleden Dag blev der vedtaget en skarp Protest mod de Beskyldninger, der er fremkommet baade fra den ene og den anden Side.

Forholdene har imidlertid bevirket, at Tilskudsreglerne er blevet sat under Debat, og fra Husmandsforeningernes Side mener man nu, at det vil blive nødvendigt at gaa over til en helt anden Maade at yde Tilskud paa. Hvis man bibeholder det nuværende System, vil man aldrig være sikker paa ikke at kunne blive angrebet for Uærlighed.

Og hvis Reglerne, som den højtærede Landbrugsminister udtalte i sit Svar, skal forstaas aldeles bogstavret, saa at kun de Ydelser, der fra Organisationernes Side gives til disse Formaal, maa medregnes, naar man beregner sit Statstilskud, saa vil Husmandsorganisationerne blive spændt ud. De har nemlig kun kunnet udføre de Plantearbejder, der er udført, derved, at Interessen har været saa stærk hos Medlemmerne, at disse har udført et betydeligt gratis Arbejde; dette Arbejde er blevet ansat til en Værdi, og Staten har ydet sit Tilskud dertil. Jeg indser ikke, der er noget galt deri. Det er en Regel, der er blevet brugt baade af Landboforeningerne og Husmandsforeningerne, og jeg finder, at det er ganske naturligt. Staten kommer ikke til at yde mere, jeg er endda tilbøjelig til at tro, at den kommer til at yde mindre, og der bliver udført mere Arbejde med Hensyn til Planteavl, end der ellers vilde blive.

Men nu er Spørgsmaalet rejst, og den højtærede Minister siger, at dette maa ikke medregnes. Han har ganske vist foretaget en Kovending her fra i Fjor. I Fjor sagde han, at hvis en Mand ydede Tilskud paa den Maade, at han stillede gratis Jord til Raadighed, maatte man beregne det som en Værdi og søge Halvdelen som Statstilskud. Det var den praktiske Mand, der da talte, Manden, der havde arbejdet i det praktiske Liv og vidste, hvorledes Reglerne virker. Hvis han ikke havde vidst, hvorledes de blev anvendt, kunde han jo ikke have udtalt sig, som han gjorde i Fjor. Men i Aar siger han, at det maa ikke finde Sted mere, man maa, naar man skal søge Statstilskud, kun medregne de *Penge*, man har faaet.

Men saa siger Husmandsforeningerne: saa kan vi ikke være i Vognen. Vi er nemlig ikke som Landboforeningerne i Stand til at samle Penge paa mange forskellige Maader. Vi har ganske vist Medlemskontingentet, der i de fleste Tilfælde ligger højere end Landboforeningernes. Jeg finder for øvrigt, det er for lavt i dem begge, men det er noget for sig. Husmandsforeningerne har ingen anden Maade at faa Penge paa, medens Landboforeningerne holder deres store Dyrskuer, hvor de af Staten faar Halvparten af det, de giver til Præmier. Og netop ved